

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiin pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinatate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiin, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Prospecte de pace.

Sibiin, 29 Martie n.

Și iarăși s'a schimbat situația. Primejdia războiului pare a fi delăturată. Două evenimente mari s'au întâmplat, cari ne fac să credem, ori cel puțin să sperăm, că acum stăm de nou mai aproape de pace decât de războiu.

Ministrul de externe al Rusiei a fost inuternicit adecă din partea consiliului de ministri, cu consentimentul Țarului, să trimită o declarație Austro-Ungariei și celorlalte mari puteri europene, de înțelesul, că recunoaște fără rezerve de efectuită anexarea Bosniei și Herțegovinei din partea monarhiei noastre, cu condițiunea, ca și ministrul de externe al Austro-Ungariei să accepte de bună propunerea ce i se va face privitor la nota sârbească, în care monarhia noastră are să primească toate garanțiile cerute și dorite.

A doua mare întâmplare e renunțarea principelui George al Sârbiei la tronul sârbesc, la dreptul de moștenire asupra acestuia, și intrarea lui în armata rusască. Prin aceasta s'a spart în Sârbia partidul, care doria războiul cu ori ce preț, pentru că șeful partidului era principele George, și căzând șeful, e căzut și partidul.

Ca motiv al renunțării s'au dat la început atacurile pe cari le-au îndreptat ziarele opoziționale sârbești în contra principelui, din cauza, că și-a bătut servitorul atât de rău, încât dus la spital a murit peste câteva zile, și însuși moștenitorul de tron al Sârbiei se provoacă la atacurile acestea în scrisoarea pe care a adresat-o ministrului preșident sârbesc și în care își anunță hotărârea ce a luat-o.

Se pare însă, că lucrurile nu stau astfel. Regele Petru și guver-

nul sârbesc au silit pe moștenitorul de tron George să ia hotărârea pe care a luat-o, în urma presiunii din afară, pentru ca partidul războinic din Sârbia să se descompună și rezolvarea pacifică a diferențelor cu monarhia noastră să fie asigurată pe seama guverului sârbesc.

Evenimentul al doilea ar sta deci în strânsă legătură cu cel dintâi, cu schimbarea atitudinii din partea guverului rusesc, care mai înainte voia cu ori ce preț să aducă chestia anexării Bosniei și Herțegovinei în fața unei conferințe europene, iar acum recunoaște și acceptază de bună anexarea, de fapt împlinit, care nu mai poate fi discutat.

Natural, că prin aceasta speranțele Sârbilor, de a vedea pe cei din Rusia luptând pentru interesele și pentru învingerea lor, au fost nimicite de tot și o schimbare de front să impunea. S'a aflat deci de necesară depărtarea moștenitorului de tron din Belgrad pe o vreme oarecare, ceea ce s'a făcut, după știrile sosite dela Belgrad, între următoarele împrejurări.

Mercuri, când se știa în Belgrad, că Rusia s'a împăcat cu situația și nu mai face greutăți Austro-Ungariei, ministrii au fost chemați de urgență la palat, pentru a se consulta. În consiliul de ministri ministrul de războiu Jivcovic a făcut apoi grave imputări moștenitorului de tron, fiindcă cu agitațiunile sale a adus țara într-o situațiune din cele mai critice, luându-i-se posibilitatea unei retrageri onorifice, ci acum trebuie să capituleze cu rușine. I s'au adus grave imputări moștenitorului de tron și pentru chestia cu servitorul său, mort în urma bătăilor primite dela el, și regele Petru a fost făcut atent și asupra împrejurării, că tronul se clatină și dinastia e amenințată.

La orele 10 noaptea, regele a convocat apoi un nou consiliu de

coroană, la care au participat toți foștii ministri, mai mulți coloneli și profesori universitari. Dintre actualii ministri însă nici unul. Regele Petru a făcut comunicări cu privire la situație și consiliul de coroană a dat regelui statul, să caute ca conflictul să fie aplanat pe cale pacifică și să se evite războiul. Atunci regele a comunicat celor prezenți, că a înduplecat pe moștenitorul de tron, principele George, să renunțe la tron în favorul principelui Alesandru și să plece în Rusia pentru a intra în armata rusască. Consiliul de coroană a aprobat pasul acesta. Joi dimineața regele a predat apoi prim-ministrului său scrisoarea principelui George, prin care acesta și anunță renunțarea la dreptul de moștenire asupra tronului sârbesc.

Și așa, astăzi dispoziția în Sârbia e pentru pace, nu mai mult pentru războiu. O telegramă mai nouă, venită din Belgrad, anunță, că ministrul de războiu de acolo a dat deja ordin, ca rezerviștii chemați la arme să fie trimiși acasă. Ceea-ce ar fi începutul desarmării.

Casa magnatilor ține ședință Sâmbătă în 2 Aprilie n. pentru a lua în desbatere legile votate în zilele din urmă din partea dietei.

Din parlament. În ședința de Vineri a dietei au vorbit în discuția pe articole asupra proiectului de lege despre congruă, care a eșit înăspriș din debaterile dietale, deputați naționaliști români: Dr. Vasile Lucașcu, Vasile Dămian și Dr. Ștefan C. Pop, făcând propuneri cari nu s'au primit. În ședința de Sâmbătă deputatul Dr. Ștefan C. Pop a adresat guvernului interpelare în chestia atrocităților dela alegerea de deputat din Orașuța. Dieta mai ține astăzi și mâine ședințe, apoi ia vacanțe până la 19 Aprilie n. Se crede, că pe când se va întruni de nou dieta, va fi efectuită fusiunea între partidul constituțional și cel independent, din care vor eși vre o 30—40 de deputați numai, trecând în opoziție.

Băncile și războiul.

De vre-o câteva săptămâni frica războiului a creat băncilor o situație, care dacă ar dura timp mai îndelungat, le-ar putea deveni fatală. În toate părțile monarhiei noastre micii deponenți alarmați de veștile de războiu au dat năvală asupra băncilor unde își aveau plasate micile lor economii. În deosebi băncile din Galiția au avut până acum a lupta contra unui adevărat *run*. Multe dintre ele au avut de plătit zilnic sute de mii de coroane, și mai ales micilor deponenți, adecă țărânilor.

Sunt vre-o două săptămâni, când frica de războiu a început să și arate urmările și la băncile noastre.

Țăranii nostri sunt puțini, cari știu carte, și mai puțini de cei cari cetesc gazete. Gazetele ce le vin lor în mână caută, ca chiar cu veștile de războiu să și tacă reclamă, va să zică „din tânțar fac armăsar.”

Sunt apoi oameni de rea credință, cari caută să tragă folos din răul altuia și umblă să pescuiască în turbure. Aceștia împrăstie printre popor fel și fel de vești mincinoase: ba că „statul vrea să folosească depunerile la bănci pentru pregătirile de războiu”, ba că „băncile vor fi în prima linie jefuite”, ba că „banii de hârtie după războiu nu vor avea nici o valoare, (aici aduc de exemplu anii de revoluție 1848/9 cu banii lui Kossuth) și că mai bine ar fi dacă din vreme și-ar ridica depunerile dela bănci și le-ar schimba în aur”, și alte multe de felul acesta.

Țăranul, dela fire cam neîncercător și ușor de adimenit, dă fuga la bancă și și ridică mult puținul adunat cu chiu și vai, aduce banca în incurcătură, — mai ales acum, când sunt de plată, pe lângă

FOIȘOARĂ.

Priveliștea religioasă a vremii.

De preotul T. Scorobef.

(Urmare.)

Unul a păstrat până la urmă spiritul de dușmănie către Dumnezeu și om și râdea de batjocurile preoților către Isus. Celalalt în olipa răsuflării din urmă se roagă de Isus să și aducă eminte de el, în ceasul al unsprezecelea. Cei trei răstigniți înfățișează trei tipuri cari se găsesc între oameni. Păcătosul dărz și neînduplecat. Păcătosul cel ce se pocăiește. Și martirul fără de păcat. Unul se laudă în fărâdelegea sa, altul se căește, al treilea de bunăvoie sufere nedreptatea pentru alții.

În jurul celui dintâi se înșiră nu numai criminalii cari țin mâna ridicată asupra fiecărui om, ci apăsătorul orb al săracului, bogatul care strânge mereu avere și se face stăpânul ei, ipocritul care jăfuie casele văduvelor și ale orfanilor, evlaviosul care crede că numai el are intrare la Dumnezeu, vicelanul, șgârciul și egoistul.

Cu al doilea se însoțește: femeia păcătoasă, vameșul care se roagă: Doamne, fie-ți milă de mine. Petru care se rugă: Du-te dela mine Doamne, că sunt păcătos și în acea vreme părăsindu și toate a urmat lui Isus. Și orice om, care înrând-

în viață nu caută lucrul cel comod, ci zice: Aici sunt Doamne: trimite mă.

În al treilea rând e Moise, care a suferit nedreptățile și răsoala poporului în pustie, toți eroii și martirii neamurilor, toate mamele cu durere pentru copiii lor.

Oamenii în viață stau în una din aceste clase. Trece de la nepăsare la pocăință și dela pocăință la jertfă proprie. În clasa a doua suntem când ne îngrijim de mântuirea noastră proprie, dacă nu putem să mântuim și pe alții. Și e de ajuns și atâtea.

Și fiind pe cruce ertând pe cei inconștienți, dând și de acolo mângâiere mamei sale, pe care a lăsat-o în grija lui Ioan, dând deplină libertate păcatului omenesc își dă sufletul în mâinile Tatălui său.

De se pogora de pe cruce, totul era zădărnici. Iubirea de oameni l-a ținut acolo, iubirea cea mai sfântă împreună cu suferința cea mai mare. Nemuritor era și când era în agonie și când s'a pus în mormânt. L-au văzut a treia zi. Dar oalea nemuririi a fost viața lui. Dela naștere până la înviere.

Când ingenunchem înaintea crucii lui, ingenunchem nu ca să plângem, ci ca să ne ridicăm și să apucăm pe calea lui. Aceasta ne asigură nemurirea și împreunarea cu Dumnezeu. Moartea lui a fost poarta vieții.

Dacă Dumnezeu e duh, prin moartea părintescă sufletul ese din încătușă-

rile trupului și se împreună cu Dumnezeu. Când copilul se naște e creatura cea mai neputincioasă. Nu știe folosi ochiul, mâna, imaginația, mintea, conștiința. La estremul celalalt din copil se desvoltă un poet mare, un cugetător adânc, un împărat cuceritor. Acel spirit se poate să nu și continue viața sa după ce scapă din legăturile trupului. Moartea ne deschide poarta spre o viață mai largă.

Cristos a zis: Urmează mie. Cel ce crede în mine și mă iubește nu va muri. A trăi cum a trăit Cristos, a te jertfi cum s'a jertfit Cristos, a fi în totdeauna împreună cu Dumnezeu, cum a fost Isus una cu Tatăl său înseamnă a fi nemuritor. Înseamnă a fi în împărăția lui Dumnezeu, pentru care ne rugăm, cum El ne-a învățat: Vie împărăția Ta. A fi în această împărăție se cere să aibi credință, nădejde și dragoste, să aibi bucurie, dreptate și pace în duhul sfânt.

A fi în această împărăție e mai mult decât a avea cunoștință despre ea. A iubi pe Isus, e mai mult decât a ști despre Isus. Încă în viața sa ucenicii nu l-știură cine este. Odată îi întrebă Isus: ce zic oamenii că sunt eu? Și pomeniră de profeții din trecut. Dar voi cine ziceți că sunt? Și răspunse Petru: Tu ești Cristos Fiul lui Dzeu. Și zise Cristos: Tu ești Petru și pe această petră voiu dă biserica mea și nici porțile iadului nu o vor birui.

Ori câte explicații s'ar da acestor cuvinte, cheia împărăției lui Dumnezeu este

adevărul, că Isus e Fiul lui Dzeu. Această peatră a adevărului e și cheia adevărului, care deschide și închide intrarea în împărăția lui Dumnezeu.

Ori cum s'ar explica unele cuvinte ale lui Cristos, lucrul de căpăteneie este să-i urmăm lui. Inșiși apostolii aveau credințe felurite despre Isus. Unul dintre apostoli nu crezuse în învierea Mântuitorului, până ce n'a pus degetul în ranele lui. Mijlocul mântuirii îl arăta Isus făcând iocana județului lumii. Și vor fi adunate înaintea lui toate neamurile și le va despărți pe unele de altele, după cum desparte păstorul oile de capre. Și va pune oile de-a dreapta sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice împăratul celor de-a dreapta sa: Veniți binecuvântații Tatălui meu, moșteniți împărăția gătită vouă dela întemeierea lumii. Căci flămând am fost și mi-ați dat să mănânc, însetat am fost și mi-ați dat să beau, străin am fost și m'ați adus la voi. Gol am fost și m'ați îmbrăcat, bolnav am fost și m'ați căutat, în închisoare am fost și ați venit la mine. Atunci vor răspunde lui dreptii zicând: Doamne, când te-am văzut flămând și ți-am dat de mâncare, sau însetat și ți-am dat să bei? Când te-am văzut străin și te-am adus la noi, sau gol și te-am îmbrăcat? Și răspunzând împăratul le va zice: Adevăr zic vouă întru că ați făcut unuia din acești frați ai mei, foarte neluați în samă, mi-e mi ați făcut. (Mateiu XXV. 31—41).

(Va urma.)

împrumuturile ce stau în legătură cu începerea muncii câmpului încă și dividendele, — iar cel ajunge pe mâna jidovului, care pentru o proviziune grasă îi procură aur, ori apoi în cazul cel mai bun, pune banii pe fundul lăzii și să alege numai cu pierderea de interese.

În Austria însuși parlamentul, la propunerea ministrului de finanțe Dr. Cav. de Bilinski, a adus hotărâri anume pentru a pune capăt divulgarilor astorfel de vesti tendențioase și totdeauna păgubitoare pentru interesele economice ale țării.

Toate acestea s'ar fi putut delătura, dacă din vreme preoții și învățătorii și-ar fi îndeplinit conștiințios chemarea lor de luminători ai poporului, și mână în mână cu gazetele, cari sunt destinate anume spre a ajunge în mâna poporului, l-ar fi învățat pe acesta, că în cazul de față totuși cel mai sigur adăpost pentru averea sa îl formează băncile.

Sperăm de altfel, că din răul acesta să răsară și un bine: băncile să învețe — vechea poveste de altfel, — ca să-și plaseze pretenziunile în împrumuturi, cari se pot mai ușor mobiliza, iar depozitul să priceapă, că totuși cămașa e mai aproape de pele decât zecă (sumarul), sau mai clar zis, că băncilor le zace mai mult la inimă grija averilor încredințate lor, decât străinilor, la cari egoismul ține locul inimei, iar pofa de câștig în trece interesele comune.

Nical.

Legea congruei.

Proiectul de lege despre regularea congruei a fost votat în ședința de Vineri a dietei ungare, în general și în discuția pe articole. S'au făcut unele modificări neînsemnate, în esență însă legea a rămas așa, cum a contemplant-o ministrul Apponyi. Nouă e dispoziția, că în curs de cinci ani toți preoții au să știe unguște, dacă vreau să capete congruă.

Din partea deputaților naționaliști români proiectul de lege al congruei a fost combătut de următorii: Dr. Vasile Lucaciu și Vasile Dămian. Acest din urmă a rostit în ședința de Mercuri, 25 Martie n. vorbirea pe care o reasumăm în următoarele:

Oratorul a mâncat dela sfîrmarea, că intențiunea unei legi nu poate fi alta decât aceea, de a crea raporturi și stări normale regulate și de a corespunde necesităților generale. Proiectul de față nu urmărește astfel de intențiuni, ci din contră turbură raporturile existente. Proiectul dela ordinea zilei are, precum o spune aceasta și ministrul de culte, numai un caracter novelar, prin urmare nu poate schimba principiile depuse în art. de lege XIV. din 1898, care dispune, ca statul să amelioreze situația materială a preoției confesiunilor recunoscute. În sensul acestei legi se întregeste leafa preoților conform calificățiunii lor și anume la 800 sau 1600 cor. în parohiile, cari nu pot plăti leafa aceasta preoților lor. Această dispozițiune constituie partea luminoasă a legii din 1898. Legea are însă și o parte neplăcută, întrucât §. 9 vrea să se îngereze în afacerile disciplinare ale preoților. Această dispozițiune nu e la loc, deoarece tragera în cercetare disciplinară a preoților aparține exclusiv bisericii.

Să vedem acum în ce se deosebește proiectul de față de legea din 1898? Proiectul de față contrazice afirmațiunile dlui ministru, nu are caracter novelar, ci e de sine stătător, fiindcă schimbă în mod esențial dispozițiunile legii din 1898. Îndeosebi egravant este §. 3 al proiectului, fiindcă condiționează ajutorul preotului, nu de calificățiune, ci de numărul credincioșilor săi. În modul acesta se egravează situațiunea materială a preoților și li se răpese totodată și drepturi câștigate. Când luăm în considerare chemarea înaltă a preoției, care e condiționată în mare parte de o situație materială corespunzătoare și asigurată, când considerăm sumpetea de astăzi și exigențele timpului, când știm că numărul preoților sunt capi de familie, atunci trebuie să mărturisim sincer, că prin dispozițiunile acestui §. nu s'a ameliorat în mod corespunzător situația materială a preoției. După o experiență de 10 ani putem cu drept cuvânt aștepta

un progres, iar nu un regres. Intregirea ar fi trebuit să se stabilească cel puțin la 1600 cor. respective la 2400 cor. În modul acesta și preoția ar fi putut ajunge la situația materială creată învățătorului. Ministrul însă a fost condus la elaborarea acestui proiect, nu de necesitățile ardente și îndreptățițele ale preoției, ci de interese politice și anume vrea să potențeze tot mai mult influința omnipotenței statului asupra bisericii, care are drept țintă finală statificarea.

Oratorul vorbește apoi pe larg despre dispozițiunile proiectului, cari taie adânc îndeosebi în viața autonomă a bisericii gr. or. române, le analizează și ajunge la concluziunea, că modul de ajutorare contemplant și pus în vedere de proiectul congruei este dușmănos bisericii, deși nici una din bisericiile existente n'a dat motiv la o astfel de procedură dușmănoasă din partea statului, ci din contră a căutat să-și împlinească cu sumpătate misiunea ei culturală.

De încheiere declară, că nu primește proiectul și se alătură la propunerea dep. Lucaciu, ca proiectul să fi luat dela ordinea zilei și înlocuit cu un alt proiect, care să nu violeze autonomia bisericii și să nu se atingă de libertatea conștiinței de cetățeni și de libertatea politică a preoților.

Vorbirea deputatului Vasile Lucaciu, rostită în ședința din 23 Martie n. a dietei a fost următoarea:

„Onorată cameră! Când un preot ia cuvântul referitor la proiectul de lege în chestie, s'ar putea eventual zice, că vorbește în interesul său. Dar este mai bătrân la ochi când un preot vorbește întruiva proiectului. Țin să declar, că atunci când m'am decis să iau cuvântul împotriva proiectului, n'o fă decât din punctul de vedere al justiției și al păcii, și chiar din acest motiv sunt împotriva proiectului. O fac aceasta pentru că în proiect nu se vede aplicată justiția, că proiectul acesta nu tinde în direcțiunea de a stabili, ci din contră de a turbura pacea dintre puterea de stat și biserică. În societatea creștină numai așa poate exista pacea, dacă se validează justiția, despre care deja Aristotel a spus în etica sa, că ea este nu numai virtutea, ci plenitudinea virtuților religioase și cetățenești. Și cum justiția aceasta nu o văd cuprinsă în proiect, ba văd chiar contrarul este, datorită mea de preot să resping legea aceasta ce se pregătește. (Voci: Foarte corect. Cine urmează? Ilaritate).

E foarte natural să motivăm pentru ce nu primim proiectul în chestiune. (Voci: Nu e nevoie).

Ce este congrua? Ea este înțelegerea venitelor preoției. Societatea creștină privește venitul preoției din punctul de vedere mai înalt al chemării preoției. Venitele acestea preoției se numesc în vechile documente pe scurt congrua dotatio, pe baza expresiunii congrua eorum personarum dotatio. Și preotul este om. Și preotul caută să trăiască. Și el se roagă cu credincioșii: pănea noastră cea de toate zilele dă ni-o nouă și azi. Chiar de aceea, deja în primele veacuri ale erei creștine societatea s'a îngrijit de traiul preoților. Referitor la aceasta apostolul ghidător a zis faimoasele cuvinte: „qui altari servit, de altari vivat“. Celce servește altarului, dela altar să trăiască.

Oratorul arată apoi cum în vremurile gr. or. creștine migrează biserica, rege din episcopescă, ori câte o mănăstire, era singurul loc de încredere, unul mediu cultural al familiilor, al societății creștine. Din cauza acestei încrederi ce aveau familiile față de persoanele eclesiastice, își testau adeseori averile bisericii și mănăstirilor. Astfel se explică, cum a ajuns biserica la averi mari și a devenit adevărată putere, așa că erau osuri, când însuși statul primia dotăți din partea bisericii: Apoi urmează). A fi dorit să văd în proiectul de față recunoașterea influenței bisericii catolice și peste tot a bisericilor creștine, ca să pot spune: iată statul văzând activitatea mănoasă a bisericii pentru societate, văzând că dotăți preoțescă de până acum nu mai corespunde exigențelor, se îngrijește de o plată mai bună.

Dacă dl ministru de culte procedează la pregătirea proiectului său în chipul acesta, atunci votăm proiectul cu mare mulțumire. În proiectul de față însă, atât în motivarea lui, cât și în singurările paragrafii, sunt exprimate față de biserică astfel de vederi politice, cari deadreptul sunt ofensatoare pentru biserică, pentru persoanele și s'njitorii bisericești.

Dați-mi voie să motivăm aserțiunile mele.

Ca să pot spune o critică obiectivă asupra proiectului, e trebuit să învederez raporturile cari există între biserică și puterea de stat.

Starea faptică în privința aceasta nu poate servi ca directivă, ci numai anumite stadii putem lua drept obiect de discuție din punct de vedere principiar. Anume, un stadiu este acela, când întreputerea de stat și cea bisericească există legături amicale. Lucrul acesta este firesc, mai ales în epoca, în care puterea politică abia se zămislește și nu este încă capabilă să-și ridice mâna împotriva mamei sale a bisericii. Considerând raporturile dintre biserică și stat din punctul de vedere al acestui stadiu, vedem că biserică nici odată n'a abuzat de stăruința sa, ci totdeauna s'a purtat cu iubire și bunăvoință față de societatea politică lumească de stat.

Stadiul acesta eu îl numesc epoca echității reciproce dintre biserică și stat. Un alt stadiu este acela, când statul zice bisericii: n'am nevoie de tine, eu îmi fac singur lucrurile mele, eu am trebuit de trenuri, drumuri, agricultură, industrie, comerț. Cu de acestea fui bat eu capul, căci ele formează baza înălțării țării. Ca să asigur înaintarea aceasta, am destulă putere, deci n'am nevoie de tine, de preoții tăi, de episcopii tăi, de călugării tăi, împlinesc-și fiecare datorințele sufletești, așa dupăcum îi dictează conștiința etc. etc. Acesta ar fi stadiul al doilea. Natural, că amăsurat acestui stadiu și venitele preoției au altă față.

Al treilea stadiu ar fi contrarul acestor amânduror stadii, — exemplul din Franța — când adevăratul zice către biserică: nu numai că te las în voia ta, nu numai nu-ți port de grijă, nu numai nu-ți primesc concursul în societate, ci din contră, te exclud din societate, nu-ți recunosc activitatea păgubitoare pentru instituțiile de stat. În cele două stadii dintâi e posibilă o înțelegere între biserică și stat, în cel de al treilea este imposibil. Causa din care a rezultat starea aceasta este puterea talmică ce se numește freemasonism, care ezi s'a validat cu toată puterea în Franța, spre nenorocirea acesteia. Societatea aceasta își întinde mrețele, nu numai asupra unui singur stat, asupra unei țări, ci asupra întregii lumi. Ea tinde mai ales să nimicească civilizația creștină și catolică. An cetit aici odată pasagi, din cari a eșit lămurit la iveală, că în Ungaria lojele francmasonice au hotărât să introducă în școlile de stat acest spirit francmasonic. (Mare sgomot în centru).

Să nu credet, domnilor, că prin aceasta voi să zic, că contele Apponyi este francmason. Cu toate acestea însă trebuie să constat, că ceea ce se petrece aici la noi în țară, nu este decât efluxul acestui curent de otrăvire a societății creștine. (Sgomot).

Curentul acesta este curentul francmasonismului, care și imprimă pecetea sa tuturor instituțiilor de stat.

Revenind la proiectul de lege dela ordinea zilei, dl orator spune că întrânsul nu vede alta decât promovarea acestei direcțiuni, care ar trebui ținută departe de țară. Barta Ödön: §. 4 te doare. Dl deputat vorbește despre patriotismul maghiar explicând și proiectul de lege al lui Apponyi din punctul de vedere al acestui patriotism fals. Apoi urmează):

Dl ministru ar face bine, dacă ar da o lămurire privitor la pasagi următor din proiect (cetește): „Atari preoți cari se bucură de ajutorul de stat au să fie credincioși statului unitar maghiar“.

Rog pe dl ministru să binevoiască a da o explicație cuvintelor acestora, căci până acum din locuri competente n'am auzit ce va să însemne acel „stat național unitar maghiar“. (Mare sgomot. Voci). Vă rog să nu priviți chestia atât de ușor. (Sgomot). Cum se potrivește cuvintele acestea cu spiritual legi, conform căruia naționalitățile au dreptul să-și dezvolte cultura lor, limba lor, individualitatea lor națională? Dacă scopul proiectului este turburarea păcii între cetățeni, atunci n'avem trebuit de astfel de stat, dușman popoarelor, căci statul acesta esclade a proape majoritatea locuitorilor dela ideea patriotismului adevărat. Lucrul acesta noi nu-l vom să firi nici odată. (Mare sgomot). Oratorul intru sprijinirea aserțiunilor sale citează apoi §. 6 al art. de lege IX. din 1868 și art. de lege XXXIX. din 1863, cari articole se refer la autonomia bisericească a ambelor biserici surori gr. or. și gr. cat., în cadrele cărei autonomu l mba națională are un deosebit rol. Apoi urmează):

Fiecare țară, fiecare neam își are propriile sale. Astfel și un profet al națiunii maghiare, baronul Eötvös József, a zis în „negriciu“ său despre Kezney Gábor, că acel popor, care ușor se contopește în alte neamuri, nu poate fi membru folositor al omeniei. (Mare sgomot).

Nu vă jucați deci cu noțiunile și ideile politice.

Prez.: Rog pe dl deputat să grăbească cu terminarea discursului, deoarece timpul fixat pentru discuție se apropie de sfârșit.

Dr. Vas. Lucaciu: Acum aveam de gând să trec la amănunte (ilaritate), cum însă timpul este înaintat, presint următoarea propunere (cetește): Camera îndrumă pe ministrul de culte să retragă proiectul de lege nrul 1038 și să prezinte proiectul pentru înțelegerea venitelor preoției prin care proiect nu se jigneste autonoma confesiunilor recepte noi libertățile politice cetățenești și de conștiință ale cetățenilor.

Pe baza acestora declar, exprimându-mi regretul că n'am putut să mi motivez mai pe larg propunerea, că proiectul de sub discuție nu-l vom vota.

Adunarea generală a „Albinei“.

Sâmbătă la 27 ort. primul nostru institut de bani și-a ținut în sala festivă a Muzeului „Asociațiunii“ a XXXVI-a adunare generală ordinară, sub prezidiul dlui Iosif St. Sulușu, ezist de domnul Dr. Tib. Bedecanu în calitate de notar, iar ca verificatori ai procesului verbal și totodată scrietători ai alegerilor au funcționat domni Dr. Miron E. Cristea și Nicolae Togan.

Au fost de față 67 acționari, reprezentând 4298 acții cu 721 voturi.

Adunarea a decurs în perfectă ordine, s'a luat la cunoștință raportul anual al direcțiunii și s'a aprobat bilanțul anual de gestiune 1908, votându-se absolutul obicinuit, atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere.

Profitul net s'a distribuit conform propunerii direcțiunii, asemenea suma destinată pentru scopuri culturale și de binefacere.

Dividenda s'a fixat cu 10%, sau K 20 de coupon, plătit imediat după adunarea generală.

Prețul marcelor de prezență a rămas neschimbat ca și în anul expirat.

Urmând la ordinea zilei punctul 5: Funcționarea cu „Lugoșana“, adunarea generală după ascultarea propunerii prezentate în această privință din partea direcțiunii a decis fuziunea sub condițiunile propuse și primite deja și de adunarea generală a „Lugoșanei“.

În legătură cu aceasta, adunarea generală a hotărât totodată urcarea capitalului social dela K 2.400.000 la K 3.000.000 prin o nouă emisiune de 3000 acții la K 200. Acestea se vor vinde cu valoarea lor nominală: 750 acțiunilor „Lugoșanei“ (pentru 2 acții „Lugoșana“ o acție „Albinei“), iar din celelalte 2500 acții 2000 se rezervă acționarilor vechi, cari vor primi tot după câte 6 acții una nouă și restul de 250 acții se va vinde în favorul fondului special de rezervă, conform condițiilor ce se vor publica în „prospectul de emisiune“ ce l va lansa direcțiunea.

Asemenenea a primit adunarea generală propunerile direcțiunii privitoare la modificarea §§. 6 și 64 ai statutelor, modificări necesitate de urcarea capitalului și de deshidurare filialei celei nouă din Lugoș. În sensul acestor §§ noi capitalul de K 3 mil. se compune din 15.000 acții, 6000 vechi la F. 100 și 9000 acții nouă la K 200, iar în temea funcționarii or a fost urcată dela 4% la 5%, asigurându-se însă actualului dirigent al filialei din Brașov d'ui Dr. N. Vecerde, tantiema, asupra căreia a câștigat drept pe baza statutelor vechi.

Privitor la „Fondul internațional de băieți“ creat la timpul său din incidentul jubileului de 25 ani al „Albinei“ și ajuns ezi la suma de K 70.000, adunarea generală în sensul propunerii direcțiunii a hotărât a transpune acest fond în administrația „Asociațiunii“, spre a-l investi deocamdată în edificiul „Școlii civile de fete“, sub condițiunea, ca în caz când acea școală ori din ce motive s'ar desființa și edificiul nu ar rămâne proprietatea „Asociațiunii“ și nici nu s'ar putea transforma într-un internat pentru băieți români, cari frecventează școlile medii din Sibiu, suma de K 70.000, fără interese să se restitue „Albinei“, care va putea dispune de ea pentru scopuri culturale și filantropice.

Urmând la ordinea zilei alegerea a doi membri în direcțiune în locul dlilor Dr. Eus. Roșca și Iosif Traiță, eșii după ordinea vechimii, ambii membri eșii au fost realesi cu mandat de 6 ani, iar în comitetul de supraveghere al căruia mandat asemenea a eșiat, adunarea generală a ales cu mandat de 3 ani pe domni: Dr. Vasile Boșga, Victor Fincu, Ioan Henteș, Emil Verzeanu (nou) și Mașeu Voicanu.

Unitatea organizării corpului didactic primar

de învățătorul D. Bedeleian.
(Fine)

Eu așa-mi închipuiesc organizarea unitară:

Asociația corpului didactic primar, la care să aparțină toți învățătorii (și alții) gr. or. din Ungaria, plătiind o sumă anuală, să fie condusă de

a) Comitetul central ales din sinul învățătorilor pe 3 ani în congresul anual. Comitetul central se compune din un președinte, un vice-președinte, un casier, și un secretar de sedință. Aceștia pentru munca lor vor beneficia de o remunerație anuală. Atribuțiile comitetului central vor fi: Administrează fondurile asociației, hotărăște asupra cererilor de ajutor, dispune convocarea congresului anual, îi supune darea de seamă anuală și alte chestiuni ce cad în competența adunării generale, se pronunță asupra cazurilor de pedepsă și escludere a membrilor din asociație, dă diferite însărcinări membrilor consiliului general (care's totodată președinții secțiilor tractuale) și delegațiilor acestui consiliu, pentru bunul mers al asociației; primește rapoarte dela acestea și se pronunță asupra lor. În chestiile privitoare la revistă, sau în legătură cu aceea com. central lucrează după avizul directorului și administratorului.

b) Comitetul cenzorilor.

c) Consiliul general.

d) Directorul și administratorul organului de publicitate.

Conferințele de azi rămân ca secțiuni tractuale, având încă menirea să cultiveze în masele poporului — afară de școală — cultura și muzica singure care ne dau hrană națională. Scopul secțiunilor va fi să adune membrii la asociație, deci în tot anul își va ține adunarea în diferite comune ale tractului respectiv, având cu ocaziunea aceasta să aranjeze concerte, prelegeri populare. Pentru scopul acesta s'ar forma coruri tractuale, cari vor aduna cântările populare, poeziile, poveștile din ținutul respectiv. Aceste se vor tipări în tipografia revistei învățătoresci.

Nu vresc aici a descrie în detalii folosul cel mare, ce l'ar aduce poporului și nouă o astfel de organizare, că ori cine — ou judecătă clară — îl poate vedea. Formând noi un corp unitar, solidar, compact, pătruns și condus de misiunea ce o avem și de datorința sfântă față de poporul nostru românesc, am da un avânt puternic vieții noastre culturale.

Însă nimic nu se face fără jertfă, zel și muncă.

Toți învățătorii români din Ungaria să se adune sub steagul asociației și să jertfească o taxă anuală, care cu timpul se va desvolta un arbore puternic sub umbra căruia se vor adăposti și hrăni urmașii noștri.

E și rușine, că 3100 învățători să nu aibă vre-o instituție culturală proprie, internat etc. unde să-și poată crește cu înlesnire copiii lor. Însă cunoscând noi starea culturală și materială a antecessorilor noștri, faptul acesta să iartă lor dar nu se iartă și nu se va ierta — ajungând noi la o stare culturală și materială mai favorabilă — când noi învățătorii de azi nu vom face nimic în privința asta.

Sunt mulți, cari vor zice, că între împrejurările de azi, în atmosfera asta vrăjmașă și dușmănoasă, acțiunea noastră ar suferi fiasco. Se poate. Dar pentru „poatele” acesta să stăm în loc, să ne uităm cum să organizează toți cei de o ocupațiune, găsându-și țările aici, iar noi să stăm și să așteptăm să ne pice porumbul fript în gură?

Acțiunea noastră nu trebuie s'o legăm și să o ținem pendentă de starea politică mașteră a noastră. Noi în politică nu avem a ne amesteca. Sunt destui bărbați cari lucră pentru dobândirea drepturilor noastre politice.

Locul nostru e în școală, de aici a vem a cere respectarea principiilor pedagogice, de aici avem a pretinde, ca să ni se lase dezvoltarea culturală a individualității noastre și iară tot de aici a vem a esopera respectarea principiului, care e scopul acțiunii noastre: unitatea.

Toată acțiunea are succes. Așa nici acțiunea noastră nu poate fi fără rezultat.

Un obiect de discutat și realizat să fie și chestia revistei dascălești.

Știn și vedem, că munca noastră fără o revistă de specialitate este arpă. Dar arătăm un indiferentism fenomenal când nu facem nimic în privința asta.

S'a făcut — nu-i vorbă — încercări de a da învățătorimei o revistă pedagogică, s'au și înființat câteva, dar viață durabilă nu au avut. S'au stins toate fără vreme.

Deci indiferentismul ce domnește între noi sa dispară, acum în ora a 11, să ne punem pe lucru și să înființăm revista atât de necesară nouă, care să fie fără colorit confesional.

Un scop avem, o dorință, un ideal, o misiune și cei gr.-or., și cei gr.-cat., deci să ne unim în coloanele focalului de cultuă.

Să înființăm revista pedagogică-literară, care să o cetim, nu numai noi învățătorii de aici, ci și cei din Țara Românească, și intelectuali români de pretutindeni.

Și o vor ceti, dacă va fi o lucrare cu însușiri superioare. Aici trebuie să se unească în ougete toți pedagogii noștri, toți oamenii luminați ai vieții noastre școlare și literare.

Laudă și recunoștință i se cuvine profesorului Dr. P. Șpan, pentru bunele încercări. „Votra Școlară”, iarăși apare sub îngrijirea numitului profesor, cu ajutorul mai multor învățători harnici. Pe mine însă nu mă mulțamește „însuflețirea” cu care a fost primită revista asta. Peste tot se poate observa indiferentismul obicinuit față de organul acesta. Cauza nu e de a se căuta în Dr. Șpan, care e un probat, iscusit pedagog, înaintea căruia avem de a ne pleca, nici în colaboratori, — dintre cari deși pe unii nu-i cunoaștem, dar a căror bunăvoință nu o trag la îndoială — ci în noi înșine și în baza pe care s'a înființat.

O organizare cu organul ei de publicitate stă în strânsă legătură; putem zice că sunt subordonate una alteia. Una fără alta nu poate fi.

Membrii de aceeași păreri, idei și ocupațiune se grupează într-o societate, al cărei focal e revista, aceasta îi unește în gândiri, idei și simțăminte. La noi organizarea e izolată, fragmentară; învățătorii nu s'apătrunși de aceeași idei, voință însuflețire, ce o organizare unitară le-ar da. Oare se poate la corpul acesta susține o revistă? Nu! Iată cauza pentru care revistele noastre învățătoresci nu au viață trainică.

Toți învățătorii gr.-or. și gr.-cat. la proximele lor întruniri să dezbată modalitatea, cum s'ar putea înființa, susținea o revistă puternică dascălească. Să esmită conferințele noastre, reuniunile de ambele confesiuni câte un membru sau doi, cari apoi să se întrunească în vara ce vine la o consfățuire și să decidă:

Toți învățătorii români din Ungaria înființează o revistă pedagogică-literară lunară, sub îngrijirea unui luminat pedagog dela noi. Fie care învățător să se oblige că va plăti abonamentul de 10 cor. anual.

Ar intra dela 3100 inv. 31000 cor. — plus dela alți abonați. Din suma aceasta se vor plăti spezele pentru tipărire, spezele redactării, iar restul se va depune la vre-o bancă în tot anul, pentru a ne forma un fond, care are o mie de locuri...

O revistă cu viață durabilă, puternică numai pe bazele acestea se poate înființa.

Asta va fi totodată primul paș spre organizarea noastră unitară.

Deci la lucru dlor colegi!

NOUȚĂȚI

Aniversarea proclamării regatului român. Sâmbătă s'au împlinit 28 de ani dela memorabila zi a proclamării regatului român și a primului rege român, în persoana domnitorului Carol I. S'a oficiat din acest prilej serviciu divin la metropolia din București, de către însuși I. P. S. Sa Metropolitul-Primit Atenasie și a fost paradă militară. Toate casele au fost pavozate în București.

Elena Doamna, care a fost grav bolnavă de pneumonie, s'a vindecat. Ilustra bătrână dela Piatra-Neamț trebuie să mai stea în pat; dar medicii sperează, că prin o alimentație bună se va însănătoșa deplin.

Dela Roma se anunță, că Papa o oasat horărârea episcopului Pârvy, care destituise pe preotul Hlinca, și a ordonat să fie instituit iarăși în slujbă.

Colecta pentru jertfele cutremurului din Itaia, — colectă patronată de guvernul ungar, a fost încheiată în săptămâna trecută. S'au colectat 572 500 de coroane. Guvernul a hotărât să trimită consulatu lui italian suma de 500 de mii cor.; iar restul se va întregi cu alte contribuiri până la 100 de mii, în favorul celor nenorociți în catastrofa din minele Reșiței.

Alegere protestată. În contra alegerii domnului Dr. Ioșif Sîegescu de deputat la dietă s'a dat protest d'n partea mai multor alegători ai cercului Oravița. Se afirmă în protest, că alesul nu ar fi trecut în listele electorale ca alegător, deci nu a putut fi ales.

Curs de lăptărit. La școala de agricultură din Clacova se va deschide la 1 April a. c. un curs de lăptărit. Instrucțiunea și întreținerea este cu totul gratuită. Doritorii, dacă au împlinit vârsta de 16 ani și știu ceti și serie ungurește, se pot adresa la „Reuniunea economică a comitatului Timiș”, cu o petiție către ministerul de agricultură, alăturând atestat școlar și carte de botez.

Polul sudic. O depeșă din Sidney, Australia, anunță că locotenentul englez Stackleton, care plecase către sud în vara anului 1907 pe vaporul Nimrod, ar fi reușit în drumul său să ajungă până la polul sudic. Altă depeșă din Londra vestește că locotenentul s'a apropiat de pol până la 111 mile engleze, 169 kilometre; — acesta este un rezultat surprinzător, la care n'a ajuns încă nici un explorator.

În memoria lui Byron. Grecia se pregătește să serbeze aniversarea de o sută de ani, decând poetul Lord Byron a călcat întâia oară pe pământul clasic al anticității. O societate literară din Atena, „Parnassos”, va alege și va publica din lucrările lui Byron tot ce se rapoartă la Grecia.

Moară cu vapor arsă. Din Hunedoara se scrie, că moara cu vapor a dlui Victor Rîmbaș a ars cu desăvârșire. Se crede, că focul a fost pus. Pompierii dela fabrica de fer au localizat focul, — în lucrarea lor mai mulți au fost răniți. Dauna se urcă la 40 mii de cor. Clădirea era asigurată.

Albinăritul în săcuime. Ministerul de agricultură a pornit o acțiune intensivă în folosul stăpânului din săcuime. Se întemeiază cerouri și reuniuni de albinărit, cărora li s'a pus în vedere sprijinul din partea statului.

Spion în Deva. Un zărinist din capitală, în urma unei însărcinări primite dela ministru, avea să se informeze la gările ardene, dacă nu cumva se pun în vânzare scrieri imorale pe la diferitele stațiuni. Ajuns în Deva și-a terminat de grabă lucrul, și plictisit o început să desemeze ruinele cetății dela Deva. Unui polițist, care l-a urmărit, i s'a părut suspectă treaba, și imediat l-a deținut și l-a dus la casa orașului, socotind că are d'a face cu un spion sârbesc. Noroc că „spionul” avea un bilet de liber parcurs, și cu acesta s'a justificat îndată.

Din Italia de jos se vestește, că de câteva zile bântue vijelii și oragne, care au pricinuit și până acum pagube considerabile. În deosebi au de suferit orașele unde s'au întâmplat cutemururi de urmă. Vântul ridică nori grei de prap, cari se ridică în văzduh și cad ca ploaia pe baracele locuitorilor. Autoritățile își încordează puterile, ca să delature ruinele și rămășițele cutemurului, cu atât mai vârtos, că multe cadavre trezând în putrezire amenință cu izbucnire de epidemie.

Eliberat. În Joia trecută a fost eliberat din temnița Seghedinului prețul Bârsenilor Ioan Popovici, după 14 zile de întemnițare.

Leo Tolstoi, de câteva zile, e greu bolnav. Toți membrii familiei sale s'au adunat la Iasnaia-Poliana. Bătrânul scriitor, în timpul d'n urmă, lucrase afară d'n cale mult, și fără a lua aminte sfaturile doctorilor a căutat să sfârșească unele articole, ca bunăoară: „Unde e scăparea?” „Nu-i rău fără bine”, „Puterea forței și a inbirii”, ș. a. Pe lângă acestea Tolstoi a fost adânc sgduit în urma execuțiunilor numeroase a celor osândiți la moarte (1300 de execuții în anul 1908), precum și în urma prigenirilor, la care sunt expuși aderenții și amicii lui cei mai buni.

La fondul „Victor și Eugenia Tordășian pentru înzestrarea fetelor sărace” au mai dăruit: Căndin Suciu, paroh în Măgina, 1 cor.; Stefan Stoicovici, paroh și preș. d. al „Reun. rom. de înmormântare din M. Cristur”, 20 bani; Nicolae Todoran, prot. (Cetatea de baltă), soția sa Isabela n. Cioran și copii lor Eugen, Romul, Ionel și Mărioara, 1 cor.; Ioan Bădila jun., eccl. în Bradu, 20 bani și Alimpiu Oprea, paroh în Săcărâmbu, 1 cor.

Poșta ultimă.

Nota puterilor mari.

Puterile mari europene au ajuns eri, Duminecă, la perfectă înțelegere cu privire la aplanarea conflictului monarhiei noastre cu Sârbia. Astăzi va fi înmănată guvernului sârbesc nota colectivă a puterilor, la care dacă nu se dă răspuns mulțamitor, Sârbia are se poarte consecvențele.

Noul moștenitor de tron al Sârbiei.

Scupstina sârbească a luat la cunoștință renunțarea principelui George la dreptul de moștenire asupra tronului sârbesc și a proclamat moștenitor de tron pe principele Alesandru, fratele mai mic al principelui George.

Cărți și reviste.

„Biblioteca pentru toți”, Nr. 440, cuprinde „Vechiul Heidelberg”, celebra piesă în cinci acte a lui Förster, jucată pe toate scenele din lume și reprezentată și la Teatrul Național din București, sub titlul de „Heidelbergul de altă dată”. Piesa a fost tradusă anume pentru „Biblioteca pentru toți” de cunoscutul literat Ludovic Dăuș, care a redat o admirabilă versiune, păstrând și în românește toată dușia și poezia originalului. Costă 30 bani, pe când edițiile din toate limbile străine costă dela doi lei în sus.

Poșta redacției.

Dlul I. B. în C. În meritul cauzei nu spui nimica nou, iar personalitățile nu sunt de interes general. Lăsați acum sfacerea în grija forului competent să o judece, căci o va judeca după dreptate.

D'ui T. P. în B. V. Acaftistul apărut în ediție nouă, la anul 1907, în tipografia arhidiecezană, e cel autentic. Greșelile de tipar din ediția dela 1870 a tipogr. Closius și din ediția dela 1904 a tipogr. W. Kraft, nu ne privesc. Acestea nu sunt ediții oficiale bisericești.

Cereți întotdeauna Aspirin în „Tabletele noastre originale”.

Fabricile de colorare, odinioară Friedr. Bayer & Co., Elberfeld.

Teatru german.

Luni: Israel, piesă nouă de Bernstein.

Mărti: Dollarprincessin. operetă. E ultima reprezentație de operetă în stagiunea aceasta. Teatrul se închide Duminecă.

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla cu ușurie
Rufe de mardărie
Săpun „Schicht” de vei întrebuința
Mult năcaz îți vei cruța!

Puterea minunată și intensivă de curățit a

Săpunului Hirsch a lui Schicht

provine din felul unic de construire și din alegerea precaută a materialului!

Săpunul Hirsch a lui Schicht

cruță mână, rufe! Te cruță de osteneală și năcaz, cruță și sânătatea! Cruță bani, timp și lucru. 30,000 cor. garanție de curățenie.

Szeben vármegye alispánjától.

Szám: 2871/1908. II. [105] 1-3

Versenyfárgyalási hirdetés.

A nagyzeben — ujejház — szentágothai th. közut 17—18 km. szakaszának áthelyezésére vonatkozó és a vármegyei közigazgatási bizottság által 1909 márczius hó 8-án 637/909 sz. a. 3378 K 78 fill. költséggel engedélyezett munkálatok biztosítása céljából 1909 évi Aprilis hó 13-ik napján (Kedd) d. e. 11 óra Szebenvármegye alispánján hivatalból a vármegyház kis üléstermében tartandó zárt ajánlati versenyfárgyalást hirdetek ki és felhívom a versenyezni óhajtókat, hogy fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó lepecsételt ajánlataikat Szebenvármegye alispánjához címezve fentebb kitett nap d. e. 10 óráig anyival inkább adják be, mivel a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. Csak szabályszerűen kiállított és pecséttel lezárt sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni. — Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt az engedélyezett költség 5%-ának megfelelő bántépénz a nagyzebeni m. kir. adóhivatalnál történt letételéről szóló nyugta csatolandó. A versenyfárgyaláson az ajánlattevők vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek és az ajánlattevők ajánlataikkal még 30 napig kötelezettségben maradnak.

Azon ajánlattevők, kik Szebenvármegyevel eddig üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat a brasói kereskedelmi és ipar kamra által kiállított bizonyítvánnyal igazolni. A fentebb kijelölt munkálatokra vonatkozó tervek és összes iratok a nagyzebeni m. kir. államépítészeti hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők. Nagyszeben 1909. évi márczius hó 23-án.

Reisenberger
alispán.

Nr. 133/1909 [107] 1-3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroh din parohia rom. gr. or. Folt tractul Geoagiului prin aceasta să esorie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emoimentele înpreunate cu acest post de paroh de clasa III a snt cele fasionate sub coala B. pentru întregirea dotănei dela stat.

Doritorii de a concursa sunt poftiți ași așterne rugările înscrite conform ordinului consistorial No. 1642 B.s. e. c. cu Atstat de VIII classe gi nesiale și celelalte documente rec rute conform normelor din vigoare, în termenul arătat mai sus, sntsemnatului oficiu protopresbiterial, având a se presenta în parohie cu știrea protopresbiterului, în vre o Duminecă sau sărătar, spre a se face cunoscut cu poporul credincios prin cuvântare sau celebrare la sfânta liturgie.

Orăștie, 6 Martie 1909.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Geoagi.

Vasile Domșa
protopresbiter adm.

Nr. 22/1909 par. [108] 1-3

Licitațiune minuendă.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Prea Venerabilul Consistoriu Arhidiecezan cu datul de 28 Martie 1908 Nr. 3401 Ep. se dă în întreprindere pe calea licitațiunei publice minuendă edificarea bisericeii gr. or. din filia Hoghiz (Héviz) protopresbiteratul Cohalmului.

Licitațiunea se va ținea în Hoghiz în casa episcopului Pantilimon Pantilimon Marți a treia zi de Paști, 31 Martie st. v. la 11 oare a. m.

Prețul de strigare e 3500 coroane în care nu e computat materialul cel dă comuna bis. peatra, cărămida, năsipul și varul.

Licitanții au a depune înainte de începerea licitațiunei vadiu de 10 procente după prețul de strigare. Comitștul parohial își rezervă dreptul de a concrede lucrarea acelu întreprinzător în care va avea mai multă încredere.

Planul și preliminarul de spese și condițiunile să pot vedea la oficiul parohial din Fântâna.

Hoghiz, în 12 Martie st. v. 1909.

Eftimie Marin
paroh.

Pantili Pantilimon.

Văvut: Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Redactor responsabil Teodor V. Păcștar.

MARE e norocul la KISS

Hărnicie, lucru și cruțare îți ajută după timp îndelungat să ajungi la bani, și totuși să ajungi repede și pe neașteptate bogat, e un noroc mare. De aceea cei mai mulți oameni cumpără losuri, pentru că au **meru speranța** de a ajunge bogați.

Indeosebi loteriile c. ung. priv. sunt preste tot iubite, pentru că din cele 125.000 losuri puse în circulație 62.500 bucăți câștigă, deci necondiționat **tot al doilea los câștigă!** Șansele de câștig sunt **unice în felul lor**, nu există în lume un plan de loterie care să fie atât de solid și favorabil.

Atât la emisiune cât și la trageri e controlată din partea regimului c. ung. și din aceasta cauză publicul are în losurile de clasă **toată încrederea**.

Norocul e neprețuit! Dela întâmplare depinde norocul multor oameni. În viața fiecărui om au fost și sunt momente, în cari își poate edifica norocul! Faceți o încercare de noroc cu acel număr, care stă lângă **numele** Dtră sau lângă numele unei persoane a Dtră iubite, care probabil la tragerea viitoare se va trage cu un câștig mai mare.

(106) 1-8

Încercați-Vă norocul la noi, căci

MARE e norocul la KISS!
CAROL KISS & COMP.

societate de bancă pe acții, colectura principală a loteriei de clasă c. ung. priv.

Biroul central:

IV. Kossuth Lajos-utca 13. sz.

Filiale:

Erzsébet-körut 22. și Rákóczi ut 55. sz. a.

CUM VĂ NUMIȚI?

Acești numeri se capătă numai la noi:

Arhil	8323	Claudia	48157	Filon	8301	Iosif	37456	Manase	102144	Rica	44712
Adam	9802	Clelia	79301	Flavus	64619	Irimie	108079	Maria	17004	Romul	518
Adelina	91537	Chirion	8243	Florea	57570	Irina	8317	Marcel	3875	Roza	107152
Adrian	4205	Coman	80076	Florian	41586	Irina	23272	Marin	107629	Rozina	64581
Adriana	18195	Constantin	90729	Fluceș	39596	Iordache	89985	Mariți	37340	Sabin	102491
Agapia	73462	Cornel	107151	Foica	8184	Isidor	108393	Marius	90709	Samuil	68807
Agapiu	107658	Cornelia	6472	Francisc	73251	Isopescu	106161	Margareta	4213	Sebastian	23106
Aglaia	39063	Bucur	54722	Froza	39054	Isac	17001	Matilda	39416	Sempronia	27855
Agnes	73314	Bicura	91937	Fulvia	105981	Iudita	54442	Maximilian	108376	Sever	45183
Alecu	102182	Daniil	29152	Fardui	9818	Iulia	107621	Matein	4214	Silvia	68816
Alice	105992	David	84012	Galea	107248	Iuliana	40644	Mihail	78302	Sofia	22189
Alexandru	90696	Delia	67607	Gane	91096	Iulius	18608	Milan	102104	Sofron	37459
Amalia	8395	Dinu	7490	Gavril	90450	Izabella	73340	Minerva	38900	Solomon	89413
Amos	91352	Dionisiu	4203	George	108076	Kálmán	86312	Minodora	8274	Sorin	93657
Ana	39767	Dora	50569	German	37463	Kamill	33836	Mioara	4204	Stefan	82070
Anastasiu	13048	Dorina	20564	Gherasim	39485	Karol	96095	Mircea	22211	Stella	56364
Andrei	40623	Dorotea	108043	Gherasim	39485	Károly	95342	Miron	60115	Tani	107173
Antonia	14709	Duca	93659	Giurgiu	108005	Károly	95342	Moise	14769	Teodor	91929
Antonia	949 9	Duma	91304	Gizella	78277	Kázmér	654	Nascu	34283	Teofil	95339
Aristița	108039	Dumitru	96086	Gligor	13026	Katalin	4955	Natalia	479	Terez	102102
Aron	90433	Ecaterina	41626	Grebenea	12701	Kelemen	39406	Natascu	88059	Tiberiu	96063
Artemie	78300	Eleftera	73398	Greco	26192	Klára	27191	Natascu	88059	Timotei	16881
Ascaniu	5204	Elena	8212	Graur	59052	Klotild	108113	Nelli	102195	Titu	8297
Augusta	39759	Ella	102535	Griga	579	Konrad	32099	Netti	8557	Toma	78469
Augustina	6465	Econora	93660	Gritta	8865	Kornelia	7481	Niți	95345	Trandafir	3361
Augustin	5206	Elie	90433	Groza	94967	Kornel	24751	Nonu	93671	Traian	105993
Aurel	28142	Elisa	100937	Grego	95001	Kristóf	90802	Nora	73215	Tullia	56906
Aurelia	103911	Elisaveta	22152	Hareti	263 7	Krisztina	39591	Octavian	8528	Ulpian	91938
Aurora	106123	Eliseu	12716	H. lena	29551	Laura	91347	Octavia	37473	Urdea	33803
Avel	438	Elvira	8136	Hermia	88168	Laurențiu	73221	Ofelia	57507	Vasile	82627
Bahut	102548	Ema	12713	Henric	21388	Lavinia	27188	Olimpiu	102215	Valentina	100973
Barcianu	96051	Emanuil	94939	Hociot	91504	Lazar	2348	Onisifor	3355	Valeriu	7497
Beatrice	10193	Emil	8156	Hortensia	8192	Leni	106165	Otilia	23141	Valeria	4963
Bena	13269	Emilia	8397	Hugo	4225	Leniți	17005	Ovidiu	37350	Veronica	29426
Bendorfean	90678	Eraclie	94990	Iacob	26703	Leonida	106027	Partenie	99069	Veturia	623
Benedict	8287	Ermil	102218	Iancu	93054	Leontin	96084	Paraschiva	93649	Victor	22415
Beniamin	73400	Eremia	4957	Ida	8298	Leontina	22175	Patriu	95016	Vincențiu	108048
Berta	8134	Ernestin	90528	Ieronim	525	Letitia	90795	Pavel	102105	Viorica	91528
Bianu	273 1	Eufrosina	100971	Ileana	79826	Lina	64603	Petr	684	Virgil	16512
Bibu	78293	Eugen	90766	Ilie	105997	Livia	71107	Pompiliu	82105	Virginia	102297
Blăjean	13619	Eugenia	54432	Ilieșcu	4409	Livius	4953	Radu	63453	Walter	13606
Boiu	96845	Eusebiu	9308	Ilieșcu	4409	Lisa	18601	Rafila	94220	Wladimir	91324
Boldea	197160	Eva	13165	Ilarion	108010	Longin	96075	Raicu	26573	Zacharie	67315
Bodea	50566	Evașan	99657	Ignatie	75001	Luca	64237	Reo	91345	Zeno	95007
Borcea	38898	Fabius	8335	Ioan	91329	Lucia	2335	Relu	53138	Zenovie	108396
Brăteanu	63613	Felicia	19121	Ionescu	78457	Lucian	73316	Remus	90710	Zina	87001
Camil	61193	Filimon	106054	Iosefin	8295	Ludovica	3357	Regina	37469	Zoe	67650
Cecilia	28000	Filip	63155	Iosefina	102290	Magda	486				

Ne rugăm a comanda imediat, ca să nu se epuizeze numărul dorit.

Losurile de clasă I.

Prețurile:

Optime	Los coroane	150
Pătrar	"	3—
Jumătate	"	6—
Intreg	"	12—

Tragere:

în 19 și 21 Maiu.

Rugăm a tăia aici afară și a ni-l trimite nouă!

BILET DE COMANDA.

Cătră cassa de bancă Carol Kiss & Comp. soc. pe acții.
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

Rog pentru trimiterea de clasa primă
loteria XXVII și a planului oficios.

Suma în Cor. } o trimit alăturat în mărci.
o trimit prin mandat poștal.
binevoitori a o ridica prin ramburs.

(Cele de prisos sunt a se șterge)

Adresa exactă. } Numele
Locul, strada, Nr. casei
Poșta ultimă (Comitatul)

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.